

115
години

СЪЮЗ НА ЛЕСОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ТРАДИЦИИ И ПРИЕМСТВЕНОСТ

115
години

СЪЮЗ НА ЛЕСОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ПРИОРИТЕТИ В НАШАТА ДЕЙНОСТ

МАГНА СИЛВА БУЛГАРИКА - ВЕЛИКАТА ГОРА НА БЪЛГАРИТЕ, така са наричани нашите гори от изследователи и пътешественици в древни времена. Уникалното значение на горите за сложните и разнообразни природни, демографски и икономически условия на Балканския полуостров е исторически осъзнато и е основание за признание и гордост за нас, лесовъдите. В своята история лесовъдската колегия надживява и се справя с много предизвикателства, най-важното от които е опазването и умножаването на горското богатство на България за бъдещите поколения. Този приоритет трябва да обединява колегията в единство около изискванията за висок професионализъм, морал и етика, забещани ни от нашите предшественици.

Обръщайки поглед в миналото, ние дължим дълбока благодарност и почит на предишните поколения лесовъди, създали над 18 млн. дка гори върху оголени и опожарени земи, за новите гори около 200-та най-важни язовира, удължили експлоатационния им срок, за осигуряването на над 80 милиарда куб. м вода годишно за нуждите на населението, енергетиката и земеделието. За грижите за опазването, отглеждането и осигуряването на възобновяването на горите, успешната им адаптация към промените в климата. За опазване на биологичното разнообразие и за запазване на благотворното влияние на горите върху климата на Балканите, за който допринасят обособените 17 биосферни и над 100 природни резервата, 11 природни парка и над 50 % от горските територии, включени в екологичната мрежа „Натура 2000“.

Напрупаният опит на нашите предшественици в справяне с предизвикателствата ни задължава в трудните времена, в които живеем, да намерим още повече сили и енергия да защитаваме ежедневно честта на професията. Да откриваме пред обществото богатството на тази професия и да развиваме своята работа с децата. Преобладаващото мнозинство от колегите, които всеки ден влизат в храма на Българската гора, понякога преследвани заради безкомпромисната им позиция в нейна защита, заслужават адмирации и е редно да имат адекватно място и поле за представяне на постиженията на лесовъдската професия, възприемана от всички като кауза. Защото лесовъдската професия защитава високи духовни ценности и разбиране за чест, морал, етика и достойнство в служба на националното горско богатство на България.

Формулирането и осъществяването на дългосрочна научнообоснована горска политика означава обсъждането на промени в Закона за горите, свързани със самостоятелност на горското ведомство, което би било предпоставка за решаване на госта от най-наболелите проблеми, като се започне от заплащането и се стигне до

разпределението и аргументирането на функциите на специализираните публични институции в наложената от години демократична среда. Това включва усъвършенстването на нормативната уредба, свързана с регионалните мерки за стопанисване на горите; възстановяването на повредените излоистни гори и култури; ограничаване на разпространяването на африканската чума по дивата свиня; наредбата за възлагане на дейностите в горите и груги.

Запазването на лесовъдската професия, единството на лесовъдската колегия и усъвършенстването на нейната подготовка са свързани с принципната позиция при спазването на изискванията на професионализма, лесовъдската етика и морал, като не се допускат лоши практики, както и икономически, политически или лобистки зависимости. Част от напрежението в колегията понастоящем се поражда от несъответствието между заплатите и поетите отговорности, недостатъчните средства за издръжка, остарелият автомобилен парк, изоставането в снабдяването с униформено облекло на служителите в ИАГ и РДГ.

Водещо в новите изисквания към дейността на СЛБ като най-голямата професионална браншова организация по Закона за горите е да защитаваме професионализма и да спазваме принципите и заветите на нашите предшественици, за да сме достойни техни наследници. Затова ще работим за възстановяване на професионализма в основните дейности в горите, преодоляване на кризата за работна ръка, създаване на стимули на бизнеса да инвестира в съвременна техника и технологии. Това означава да се полагат непрекъснати усилия за по-добра видимост на дейността на колегията, подобряване на информираността и интерактивната връзка с всички заинтересовани страни. Да се представят историята, традициите и постиженията на горското дело у нас, да се дискутират най-важните въпроси на страниците на вестник „Българска гора“ и на сайта на Съюза на лесовъдите в България. Да се изграждат нови, да се почистват и обновяват исторически за колегията знаци - чешми, плочи и паметници на бележити лесовъди. Да се адмира дейността и всеотдайността на колегите от гружествата на лесовъдите ветерани. Да се разширява и задълбочава работата с пограстващите, местните НПО и гражданите, да се развива обучението и споделянето на практиката по „Горска педагогика“.

Специално място ще се отдели за укрепването на международния авторитет на СЛБ, като активно участваме в работата на ръководството на Съюза на европейските лесовъди (СЕЛ).

Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
Председател на СЛБ

ИСТОРИЯ НА СЪЮЗА НА ЛЕСОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Организацията на българските лесовъдци се появява в нашия обществен живот в началото на миналото столетие. Основите са поставени през 1909 г. по инициатива на първото поколение лесовъдци. Те осъзнават необходимостта от обединяване на силите, от създаване на организация, която да защитава техните интереси и да служи за опора на лесовъдската колегия. В продължение на цял век Съюзът на българските лесовъдци е явление в българския обществен живот. С богатото си минало, с огромния научен заряд и практически опит на своите членове Съюзът се утвърди като носител на най-добрите идеи на българското лесовъдство, бе и продължава да бъде стожер за утвърждаване на лесовъдската колегия и завоюване на достойното ѝ място в обществото.

Създаван, закриван и отново възстановяван, Съюзът устоя на предизвикателствата на времето, защото е поел своята отговорност пред лесовъдската колегия да бъде неин обединител, да изразява стремежите и възжеланията на българските лесовъдци, да бъде колкото е възможно тяхна опора в професионалната им реализация и защитник на интересите им.

Началото на Съюза на лесовъдите в България отдавна е в историята на нашата страна. Неговият път през годините е осеян с трудности и горчивина, но и с много успехи в нелеката мисия на професионална организация, неразривно свързана с безценното национално богатство - гората.

Първият опит за осъществяване на идеята за сружване е направен в края на по-миналото столетие - през 1897 г., с основаването на „Българско горско дружество“, което изиграва положителна роля за сплотяване на колегията.

Въпреки пренебрежителното отношение към усилията за сружване на колегията, на 20 април 1909 г. в София се провежда учредителният конгрес, на който се основава Дружеството на българските лесовъдци. То си поставя за цел обединяването на лесовъдите за защита

Участници в Учредителния конгрес на лесовъдите през 1909 г. в София

Президиум на Първия учредителен конгрес на Независимия съюз на лесовъдите в България - 12.10.1909 г., София

на правата и професионалните интереси на членовете, подобряване на състоянието на горите, устройство на горското стопанство, борба с ерозията в опустошени планински райони. В онези трудни времена Дружес-

Делегати на Четвъртия конгрес на СЛБ, Велинград 05.07.1996 г.

Управителният съвет, избран на VI конгрес на СЛБ, с председател проф. Димитър Коларов, 2000 г., София

твото намира сили и смелост да издигне глас на протест срещу разграбването на горите и концесионната експлоатация. Още на първото общо събрание проведено следващата година, са обсъдени най-неотложните въпроси за горите. За първи председател на дружеството е избран Стефан Дончев, един от най-изтъкнатите лесовъдци на своето време. На събранието се взема решение за издаването на дружествения печатен орган - списание „Горски преглед“, първият брой на което излиза същата година.

След войните, в началото на XX в., Дружеството на българските лесовъдци възобновява своята дейност и разработва основни принципи на бъдещия Закон за горите. По инициатива на Дружеството са направени предложения за откриване на първото Горско училище (1920 г.), на Лесовъдния отгел към Средното техническо училище в София (1919 г.) и Лесовъдния профил на Агронимическия факултет (1924 г.), както и организирането на горското опитно дело в нашата страна.

По-късно Дружеството участва в създаването на Федерация на дружествата на лесовъдците и на агрономите (1927 г.). Направено е предложение пред научните и обществените институции за създаването на Съюз за защита на природата (1928 г.). През 1927 г. Дружеството и лесовъдската колегия от цялата страна подкрепят идеята да се организира подписка за набиране на средства, с които е закупен Дом на лесовъда, който обаче по-късно бива отнет незаконно и предаден на профсъюзите.

В своя път на развитие Дружеството преживява и организационни трудности. През 30-те години неочаквано се проявяват тенденции за професионално разединение, което става причина за разцепление и противопоставяне на лесовъдската колегия. Група от напусналите Дружеството лесовъдци с висше образование създават т. нар. Дружество на лесовъдците академици, което си поставя за цел единствено чрез просвета да съдейства за всестранното развитие на горското дело и наука, без да се ангажира със жизнения за лесовъдците въпрос - защита на професионалните интереси. Създадената раздвоеност в лесовъдските среди и съществуването на две паралелни организации се отразява особено неблагоприятно върху живота и дейността на колегията и води до намаляването на завоювания обществен престиж на лесовъдската професия.

В навечерието на Втората световна война отново се поставя въпросът за свикване на общо събрание, на ко-

ето се създава отново обединено Дружество на лесовъдците в България. През всичките тези години животът и дейността на организацията продължават, като преминават през сложни и съдбоносни перипетии - от всеобщия ентузиазъм и готовността за оживление и активизиране на съюзния живот до пре-

кратяването на дейността му през 1948 г., когато се приема решение за неговото разпускане и причисляване като секция към Профсъюза на земеделските и горските работници и служители. Така, след около четири десетилетия съюзен живот и дейност, организацията на българските лесовъдци престава да съществува самостоятелно.

Настъпилите общественно-политически промени в страната след 10 ноември 1989 г. създават обективни предпоставки за демократизация на обществото, както и за възстановяване на съсловните организации и съюзи у нас. В лесовъдските среди се заражда идеята за възстание и създаването на нова организация на българските лесовъдци. В резултат на положените усилия на 12 октомври 1990 г. в София се провежда първият възстановителен и учредителен конгрес, който провъзгласява създаването на Независимия съюз на българските лесовъдци. С този исторически акт е ознаменувана отколешната идея на лесовъдската колегия, изпълнено е най-сетне желанието ѝ за активно участие в обществения живот на страната. Създаденият Съюз става законен приемник на непреходното дело на няколко поколения лесовъдци, посветили живота си на възстановяване на горското богатство и защита на каузата на българската гора. Вторият конгрес през 1992 г. дава висока оценка на активната законодателна инициатива на Съюза за утвърждаване на ролята на горите с национално значение и характера на тяхната собственост. Приема се Харта за българската гора, в която се подчертава уникалната роля на българската гора за бъдещото развитие на страната.

На последващите два конгреса през 1994 и 1996 г. са обсъдени и приети нов устав, платформа за националната горска политика и статут на българските лесовъдци. С тези програмни документи се очертават перспективата и дългосрочните приоритети за развитие на горското стопанство.

Въпреки сложната тогава социално-икономическа обстановка, Съюзът настойчиво и последователно поставя на широко обсъждане въпросите, които вълнуват лесовъдската колегия и засягат интересите на горското ведомство: запазване на статута на самостоятелен държавен орган за управление на горите; активно участие при разработване на нов Закон за горите; запазване на целостта на националния горски фонд; изясняване на произхода и характера на различните ви-

гове горска собственост и тяхната законодателна уредба; усъвършенстване на контрола срещу скритата корупция и спекулата в горите; регламентиране на условията за практикуване на свободната лесовъдска професия; усъвършенстване на системата за аместиране на ръководните и изпълнителските кадри.

Налице са стремежът и амбицията за възстановяване и съхраняване на най-добрите традиции от миналото, за запазване и по-нататъшно издигане на престижа на лесовъдската колегия и нейния принос в развитието на горското стопанство и горската наука у нас. В началото на 1997 г. настъпват сериозни

промени в структурата и управлението на горския отрасъл. След тези промени Съюзът е поставен в дълбока изолация. Новото управление на горите не се интересува от СЛБ. Масово се подменят ръководните кадри в горите. Набързо се приема нов Закон за горите. Съюзът изразява категорично становище по повод ликвидирани на самостоятелността на горското ведомство. Независимо от тези негативни тенденции в горския отрасъл, Съюзът запазва своята самостоятелност и авторитет сред обществеността в страната. Въпреки трудностите редовно проведените конгреси през 1998 г. завършва с приемане на платформа, която е и програма за работата на Съюза на лесовъдите в България през следващия отчетен период.

На проведените през 2000 г. редовен конгрес се приема изменение в статуса и нравствените принципи на българския лесовъд, както и изменение в устава на Съюза. В съответствие с новия устав през 2004 г. се провежда отчетно-изборно събрание, което избира Управителен съвет и четири комисии към него, които да се занимават с актуални въпроси от работата на Съюза. УС избира и председател на СЛБ. Събранието взема решение за издаването на печатния орган на организацията - вестник „Българска гора“.

Проведеното на 8 октомври 2009 г. отчетно-изборно събрание на СЛБ отчита успехите и недостатъците, съпътствали организационния живот през изминалия четиригодишен период. Постигната е основната цел на Съюза - да обедини българските лесовъди в една силна организация, свързана с управлението и стопанисването на горите. Избран е Управителният съвет в състав от 34 души, който още на първото си заседание

Новоизбраният Управителен съвет на СЛБ с председател проф. Иван Палигоров, 2014 г., София

Заседание на Управителния съвет на СЛБ, 09.12.2016 г., София

избира за председател проф. Иван Палигоров.

На 3 декември 2014 г. се провежда редовно отчетно-изборно събрание, на което избраният Управителен съвет преизбира единодушно проф. Иван Палигоров за председател на СЛБ. Събранието отчита постигнатите резултати от работата по утвърждаване на авторитета на организацията, положените усилия за запазване на единството на колегията и активното участие на Съюза в провеждането на реформата в горското стопанство, както и в работата по изготвяне новия Закон за горите от 2011 година.

Организационната дейност на Съюза продължава с ентузиазма на идеята лесовъдската колегия да участва активно при решаване на проблемите в горския отрасъл, при разработването на горското законодателство и стратегията за развитието на горския отрасъл в страната. Въпреки обективните трудности Съюзът се утвърждава и все повече укрепва.

Близко три десетилетия от създаването си СЛБ отстоява своето място, като работи активно за утвърждаване на авторитета на организацията, за да може да заслужи доверието и подкрепата не само на българските лесовъди, но и на всички, които милеят за горите.

Дълъг и сложен е житейският път на Съюза, извървян от няколко поколения лесовъди, посветили живота си в защита на каузата на българската гора. И ако Дружеството и Съюзът на българските лесовъди са наживели всички превратности на времето, това се дължи преди всичко на моралните устои и борческия демократичен дух на организацията и всеобщата подкрепа на лесовъдската общност.

МАНДАТНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТАТА НА СЛБ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2015-2020 г., ПРИЕТА НА ОБЩО СЪБРАНИЕ НА СЛБ НА 28.04.2010 г.

Визия

Деятелността ни е насочена към това следващите поколения да получат от горите комплекс от екологични, икономически и социални продукти, свойства, функции, ползи и услуги, поне в такива размери, които получаваме днес.

Основни цели

1. Отстояване на провеждането на дългосрочна научнообоснована горска политика;
2. Утвърждаване на авторитета на лесовъдската професия и организацията;
3. Издигане на професионалната и общата култура на българските лесовъди.

По-важни задачи

За постигането на цел 1. Отстояване на провеждането на дългосрочна научнообоснована горска политика:

1. СЛБ участва активно в разработването на проекти за промени в Закона за горите.
2. Провеждане на приемна на Председателя на СЛБ за обсъждане на идеите и концепцията за промени в Закона за горите.
3. Провеждане на кръгли маси по важните проблемни области и въпроси, възникнали около проектите за промени в Закона за горите, както и на подзаконовата нормативна уредба.
4. Провеждане на дискусии по въпросите на устойчивостта на негорските продукти, функции, ползи и услуги от горите.
5. Национална дискусия по проблемите на стопанисването на горите.

За постигането на цел 2. Утвърждаване на авторитета на лесовъдската професия и организацията.

1. Членовете на СЛБ участват с активна гражданска позиция в развитието и утвърждаването на

добрите практики в горското стопанство на България.

2. Поддържане на интерактивен формат на страницата на СЛБ в интернет.

3. Представители на СЛБ работят с погростащите, със синдикатите, с НПО и гражданите, в защита на професионализма, професионалната етика и морал, за защита на Българската гора.

4. Пропагандиране на историята и традициите на СЛБ.

5. СЛБ участва активно в дейността на Съюза на европейските лесовъди и в работата на годишните конференции на СЕЛ.

6. Провеждат се активни международни контакти със сродни организации от Балканските страни.

За постигането на цел 3. Издигане на професионалната и общата култура на българските лесовъди.

1. Подготовка и провеждане на целеви семинари и обучения с работещите в системата на ИАГ, МЗХ и техните структури по актуалната тематика на дълготрайното адаптиране на горите, в условията на климатични промени.

2. Активизиране на работата с медиите, подготовка и предоставяне на регулярна информация в специализирания горски печат и в националните медии.

3. Съвместно с ИАГ, преподаватели от ЛТУ и други НПО да се разработят материали по горска педагогика - „Млади приятели на гората“, „Що е устойчиво управление на горите и как да допринасям за него“ и други.

4. Подготовка и провеждане на целеви семинари и обучения с работещите в системата на ИАГ, МЗХГ и техните структури по работа с обществеността и развитие на горската педагогиката като част от задължителните функции на горскостопанските структури.

ЧЛЕНСТВО НА СЛБ В СЪЮЗА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ЛЕСОВЪДИ

През 1996 г. Съюзът на лесовъдите в България за първи път участва в работата на XIV конгрес на Съюза на европейските лесовъди, проведен в Полша. Съюзът на европейските лесовъди (СЕЛ) е основан през 1972 г. като Международен клуб на лесовъди, който прераства в европейска

Българската делегация на XVI конгрес на СЕЛ, 14-16.06., 2005 г., Германия

организация на асоциации, общества и съюзи, активно ангажирани с лесо̀в̀д̀ство. Неговите цели са: устойчиво управление на горите, засилване на връзките на горския сектор с обществото, подобряване на околната среда и други. През септември 1996 г., в Англия, България е обявена за асоцииран член на Съюза на европейските лесо̀в̀д̀и, а от 1997 г. - за редовен.

Съюзът на лесо̀в̀д̀ите в България взема активно участие в годишните срещи на ръководството на Съюза на европейските лесо̀в̀д̀и, както и в конгресите на Управителния комитет на СЕЛ. От СЛБ редовни участници са председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров и заместник-председателите - инж. Борис Господинов, инж. Иван Янев, инж. Севдалина Димитрова и г-р инж. Анна Петракиева.

От 27 юни до 2 юли 2006 г. СЕЛ провежда в България годишната си конференция. Основна тема на изнесените доклади е „Стопанисване на горите с лесо̀в̀д̀ски методи“. На 9-12 октомври 2014 г. в Несебър се провежда за втори път в България среща на СЕЛ с участието на 14 организации от 11 страни, на която се обсъждат и вземат решения по най-важните въпроси от дейността на европейската организация. В рамките на срещата е организиран научно-практически семинар „Устойчиво управление на гори при различни форми на собственост“. Проведени са обсъждания и се вземат решения за дейността на Съюза на европейските лесо̀в̀д̀и. Домакинството на нашата страна е високо оценено. Тези срещи допринасят за утвърждаване на името на България в европейската общност, заслуга за което има цялата лесо̀в̀д̀ска колегия у нас. Като израз на уважение и доверие към СЛБ г-р Анна Петракиева от 2011 г. е избрана за член на Президентството на СЕЛ, първоначално като помощник-секретар, а от 2017 г. за касиер. Инж. Борис Господинов два мандата е член на одиторския екип в Съюза на европейските лесо̀в̀д̀и.

Заседание на конференцията на СЕЛ, 2006 г., резиденция „Бояна“

Европейска гора, създадена през 2006 г. в м. Старина, УОГС - Юндола

Председателят на СЛБ проф. г-р Иван Палигоров (вдясно) благодари от името на България на досегашния президент на СЕЛ Хакан Нистранд от Финландия и на досегашния вицепрезидент Пьотр Тригер от Полша за работата им през изминалите два мандата, 2013 г., гр. Саариселка, Финландия

Годишна конференция на СЕЛ, 2014 г., Несебър

По време на XIX конгрес на СЕЛ в Майнц, Германия, се провежда международен семинар с представители на Европейската асоциация на общините - собственици на гори

НАШИЯТ ВЕСТНИК

На 01.04.2005 г. излиза първият брой на в. „Българска гора“ - издание на СЛБ. С него се възстановява традицията съюзната организация да има своя печатен орган

На 5 януари 2005 г. Председателството на СЛБ в съответствие с решенията на общото събрание от 16 септември 2004 г. решава да започне издаването на вестник „Българска гора“ - печатен орган на Съюза на лесовъдите в България. През април същата година се отпечатва първият брой на в. „Българска гора“. Целта на изданието е да обединява българските лесовъди в силна организация и да поставя много от въпросите, свързани със стопанисването на нашето национално богатство - гората. С издаването на вестника се открива възможността лесовъдската колегия да отразява общата позиция по всички животнорепнящи въпроси, които засягат съюзния живот и горското дело в нашата страна.

С излизането на вестника започва работата за пропагандиране на историята и традициите на горското дело у нас. С много усилия се решаваха проблемът за получаване на повече актуални и дискуссионни материали за публикуване не само по промените в нормативната уредба, но и по въпроси, свързани със съхненето на горите, устойчивостяване на екологичните и социалните функции на горите, управлението на горите у нас и други. От 2012 г. вестникът се изпраща на всяко абонирано поделение и така достига по-сигурно до читателите.

В продължение на 15 години в. „Българска гора“ продължава да развива своята плодотворна дейност, да бъде трибуна за отразяване на успехите и усилията на лесовъдската колегия за обсъждане на проблеми и предложения за по-нататъшното развитие на горскостопанската практика и наука, като помества мнения, позиции и становища по различни въпроси, вълнуващи българските лесовъди. На страниците му винаги намира място всичко онова, което засяга горското дело и правилното стопанисване и управление на горския отрасъл. Вестникът поддържа все по-близки и по-добри контакти с регионалните структури и дружествата на СЛБ по места при списването му и доближаването му по-близко до лесовъдската колегия в страната. Вестникът предоставя страниците си за споделяне на недостатъците при стопанисването, ползването и опазването на горското ни богатство. Отделя винаги място за критични бележки, които са от полза за подобряване на работата в горите. Отбелязва кръгли годишници на изявени лесовъди, допринесли за издигане на авторитета на лесовъдската колегия. Отразява постигнатите успехи в горскостопанската дейност и е отворен за постиженията на горската наука.

ОТЛИЧИЕ „ЛЕСОВЪД НА ГОДИНАТА“

За първи път връчване на приза „Лесовъд на годината“ на инж. Атанас Ташев (вдясно) от председателя на СЛБ инж. Богдан Богданов, 06.04.1996 г., Попово

Призът „Лесовъд на годината“ с негови подгласници се създава по инициатива на СЛБ и се утвърждава с решение на Съюзния съвет през 1996 година. За приза се номинират лесовъди като признание за висок професионализъм в работата и утвърден авторитет сред колегията. За първи път призът „Лесовъд на годината“ се връчва на инж. Атанас Ташев - директор на РДГ - Смолян на 06.04.1996 година.

За съжаление, от следващата 1997 г. награждаването с приза се прекратява. По решение на Управителния съвет на СЛБ от 2001 г. отличието „Лесовъд на годината“ и подгласници в различни категории се възстановява, и оттогава се връчва всяка година по време на честване на Седмицата на гората.

От началото досега носители на приза са 20 изтъкнати лесовъди - инж. Атанас Ташев, инж. Иван Гунчев, г-р инж. Христо Христов, инж. Стоян Димитров, инж.

Председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров връчва приза „За цялостен лесовъдски принос“ на инж. Кирил Христов, 2016 г., Стара Загора

Тодор Негков, инж. Айнур Ибрямова, инж. Петър Венечаров, г-р инж. Димитър Вълков, инж. Василий Маринковски, инж. Мико Павлов, инж. Пенчо Дерменджиев, инж. Марко Запчев, инж. Златка Азманова, инж. Саука Иванова, инж. Ярослав Ярославов, инж. Жельо Марев, инж. Руси Русев, инж. Веселин Найденев, инж. Дамян Дамянов.

На 10-11 юни 2011 г. Съюзът на лесовъдите в България съвместно с Изпълнителната агенция по горите провеждат Първа национална среща на наградените с приза „Лесовъд на годината“ и техните подгласници. Срещата се провежда в УОГС „Петрохан“ - с. Бързия. Тя е посветена на Международната година на горите и навършването на 15 години от първата номинация с приза. Срещата се ознаменува със създаването на Алея на носителите на отличието „Лесовъд на годината“.

Първа национална среща на носителите на приза „Лесовъд на годината“, 2011 г., УОГС „Петрохан“ - с. Бързия

ПАМЕТНИЦИТЕ

Мемориалът на лесовъдите, Лесотехническият университет

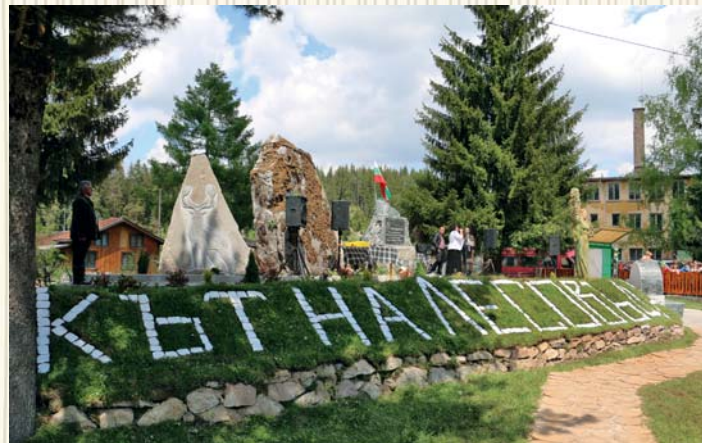
Алея на лесовъда в Клисурския манастир

През 2012 г. по инициатива на журналистите от списание „Гора“ - издание на Изпълнителната агенция по горите, и с подкрепата на издателя и Съюза на лесовъдите в България започва издирването и почистването на паметниците, изграждани у нас от началото на XX в. в чест на заслужили лесовъди и важни събития от горската история. Успоредно с това СЛБ инициира изграждането и откриването на нови паметни знаци. Оттогава Съюзът на лесовъдите в България през годините и в дните на отбелязване на Седмицата на гората организира почистването и обновяването на чешми, мемориални плочи и паметници на бележити лесовъди, служили на каузата за запазване на българската гора. Изградени са много нови паметни знаци с участието на колегията по места.

През 2009 г. е открита паметна плоча „100 години СЛБ“. В Калофер през 2010 г. е открит паметник на Петър Манджукوف - първият ученик и продължител на делото на Феликс Вожли. С активното съдействие на ДГС - Клисура, в града през 2011 г. е поставена паметна плоча на инж. Стефан Дончев - първият българин с висше лесовъдско образование и пръв председател на Дружеството на българските лесовъди. През 2013 г. е поставена паметна плоча на техник-лесовъда Георги Банков - директор на ДГС - Карлово, и създател на Апостоловата гора край града.

С паметен знак са отбелязани 135 години Регионалната горска служба в Бургас - 2014 г. и във Велико Търново - 2015 година. През 2016 г. е изграден паметник на лесовъда Димитър Киров в ДГС - Свищов.

С помощта на Общинско предприятие „Трънска гора“

Мемориал в Държавно горско стопанство - Селище

и ДГС - Трън, през 2018 г. е възстановена паметна плоча на лесовъда Яким Тошков.

През 2019 г. на територията на ДГС - Селище, с подкрепата на УС на СЛБ и с лични гарения на колегите от Дружеството на лесовъдите от Пазарджишкия регион е реновирана построената през 1967 г. чешма и е поставен паметник, символизиращ погвигата на участниците във възстановяване на горите след големия ветровал през 1961 година. Мемориалът, увековечил великото лесовъдско дело, е наречен „Кът на лесовъда“.

По време на Седмицата на гората през същата година е открита паметна плоча на инж. Алекси Дамянов в с. Коевци.

Паметна плоча на г-р инж. Алекси Дамянов в с. Коевци

ГОРСКА ПЕДАГОГИКА

Горската педагогика има за цел да подготви лесовъдците от практиката да провеждат обучения и занимания на открито в гората в различни възрастови и социални групи - от децата в детската градина до хората в зряла възраст. Участниците мобилизират своите сетива и чрез игрови и експериментални дейности се докосват и усещат заобикалящата ги природа, запознават се с процесите и взаимовръзките в горите и техните екологични функции. Прилаганите похвати разкриват същността и необходимостта от лесовъдската професия и провежданите мероприятия в горите по достъпен и приятен за аудиторията начин. Горската педагогика е най-резултатният начин, използван от лесовъдците в Европа, за възстановяване на контакта между съвременния човек и природата.

В нашата страна горската педагогика до 2015 г. е почти непозната като дейност.

През 2015 г. дисциплината „Горска педагогика“ е включена в учебните планове на студентите от магистърската образователна степен, специалност „Горско стопанство“, в Лесотехническия университет като избираема дисциплина. Паралелно с това по инициатива на Съюза на лесовъдците в България, Съюза на европейските лесовъдци, Изпълнителната агенция по горите и с подкрепата на Министерството на земеделието и храните от есента на същата година стартират и специализирани обучения за служители в системата на горите. В резултат на тези обучения лесовъдци в различни части на страната започват да провеждат занимания в гората с ученици от местните училища. През 2014 г. е проведена първата национална инициатива „Горски инспектор за един ден“, която през следващата година прерасва в инициативата „Лесовъд за един ден“ и е проведена на 22 места в страната. Още от следващата, 2016 г., тя се разраства и започва да се реализира в почти всички структури на ИАГ и държавните предприятия.

Обученията по горска педагогика за служители са проведени на три нива. Започват с 2 национални и 5 регионални обучения за овладяване на основния набор от занимания и умения за работа с различни целеви групи. В обученията се включиха лесовъдци от регионалните дирекции по горите, дирекциите на природните паркове и държавните предприятия. Регионалните обучения са организирани по инициатива на ЮЦДП - Смолян, СИДП - Шумен, ЮЗДП - Благоевград, и на ДЛС „Воден Ирихисар“.

Проведени са и две национални обучения - втори модул за награждане на знанията и уменията за работа с хора със специални потребности и в неравностойно положение, като броят на участниците в тях надхвърли 50 лесовъдци от цялата страна.

Основен домакин на тези обучения е Учебно-опитното горско стопанство към ЛТУ „Г. Ст. Аврамов“ - м. Юндола, а по покана на СЛБ лектори в част от обученията бяха секретарят на СЕЛ - Томас Башни, Волфганг Швехофер и Георг Шпрунг, които са водещи експерти в областта на горската педагогика в Австрия и Германия.

Най-активно работещите колеги имаха възможност да се включат в трети модул на обучение, проведен в Австрия. Там участниците успяха да обменят опит със своите австрийски колеги и да посетят учебни центро-

Участници в обучение по дисциплината „Горска педагогика“ - второ ниво, 2017 г., УОГС „Ст. Аврамов“ - м. Юндола

ве по горска педагогика в страната.

През 2019 г., благодарение на финансовата подкрепа на държавните предприятия, част от обучените и практикуващи горска педагогика лесовъдци имаха възможност да участват и в ежегодния конгрес по горска педагогика. В рамките на събитието лесовъдци от цяла Европа обменяха опит и идеи за подобряване на своята работа.

Равносметката е 170 колеги и студенти, преминали обучение по горска педагогика.

С увеличаване на капацитета на лесовъдците за работа с пограстващи лавинообразно нарасна и интересът на учебните заведения в цялата страна за включване на ученици и деца от детските градини в провежданите образователни инициативи. В много региони на страната тези мероприятия днес заемат сериозно място в дейността на практикуващите лесовъдци, като се превърнаха в техен ежеседмичен ангажимент и удоволствие.

